Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 13 | JERSEY CITY and NEW YORK, | SATURDAY, JANUARY 20, 1996 | CENTS 75 ЦЕНТІВ | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК | СУБОТА, 20-го СІЧНЯ 1996 р. | Ч. 13. РІК CIII

ПІДПИШУТЬ УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКИЙ ДОГОВІР

Київ (Р. Р.). — Під час зустрічі в Москві 16-го січня Президент України Леонід Кучма і президент Росії Борис Єльцин домовилися, що широкомаштабний договір про дружбу і співробітництво між двома країнами може бути підписаний до остаточного вирішення проблеми Чорноморської фльоти.

Президент Л. Кучма знову підкреслив, що приналежність Севастополя Україні сумнівові не підлягає. Президент Росії запропонував кілька своїх варіянтів вирішення питань Чорноморської фльоти. При цьому керівники держав домовилися, що розподіл фльоти все ж відбудеться згідно із домовленнями в Сочі 9-го червня 1995 року.

Обговорили президенти також дії командуючого Чорноморської фльоти адмірала Едуарда Балтіна. Л. Кучма і Б. Єльцин дійшли до спільної думки, що Е. Балтіну доведеться запропонувати іншу працю.

З приводу питання про громадянство, то Президент Кучма зазначив, що не буде жодного випадку, коли б комусь із мешканців України не дозволили прийняти російське громадянство. Однак мати подвійне громадянство в Україні не можна.

Про це повідомив секретар Ради національної безпеки Володимир Горбулін.

Українські миротворці залишаються на Балканах

Київ (Р. Р.). — У вівторок, 16-го січня, в Міністерстві Закордонних Справ України повідомили, що українські миротворчі сили залишаться на території колишньої Югославії, зокрема у Славонії.

Резолюцію про це ухвалила Рада Европи ООН. У східній Славонії українські миротворчі сили діятимуть під прапором Ради Европи ООН з метою сприяння виконанню угоди, підписаної керівництвом Хорватії та Сербії в листопаді минулого року в Дейтоні, Огайо.

Секретаріят ООН звернувся до Уряду України з проханням включити до миротворчих заходів українських військовослужбовців та цивільних міліціянтів. На Балканах залишився 240-ий спеціяльний батальйон Збройних Сил України, який і візьме участь в операціях міжнародних сил на території Боснії та Герцеговини.

Міністерство Закордонних Справ України та Міністерство Оборони працюють над різними варіянтами участи українських сил у миротворчих акціях, випрацьовують необхідні параметри і механізми, після чого буде підписано контракт.

Верховна Рада 16-го січня ухвалила постанову про участь Збройних Сил України в миротворчій місії на Балканах та в Анґолі під еґідою ООН.

Українських моряків судять в Еспанії

Київ (Р. Р.). — За інформацією першого секретаря з консульських питань амбасади України в Еспанії Андрія Віценка, у Мадриді затримано членів залоги корабля з подвійною назвою — на носі є напис „Волга-1", а на кормі — „Пальома Ріффер Панама". Кому належить судно невідомо. Капітан корабля Едуард Оруджев і п'ять членів залоги є громадянами України. На кораблі знайдено і сконфісковано 36.3 тонни гашишу.

Моряки є мешканцями Криму і мають українське громадянство. Їх звинувачують у спробі контрабандного ввезення на територію Еспанії наркотичних речовин. Корабель начебто належить панамській компанії.

Представник української амбасади в Еспанії зустрівся з моряками і вони йому сказали, що не відчувають ніякого тиску з боку слідства. Через брак грошей їм призначають громадського оборонця, а покищо капітана утримують окремо від інших моряків. Слідчі намагаються з'ясувати в якій мірі всі члени залоги були поінформовані щодо характеру вантажу.

В. Дурдинець провів успішний рейд на злочинців Криму

Київ (Р. Р.). — Віце-прем'єр-міністер України і голова Координаційного комітету боротьби з організованою злочинністю Василь Дурдинець очолив у Криму операцію під умовною назвою „Атака". Операцію проведено 12-14-го січня з метою виявлення і затримки правопорушників.

В ході операції затримано 3,124 правопорушників, розкрито 334 злочини, в тому числі шість убивств, 11 пограбувань, сім розбоїв тощо. Вилучено 137 одиниць вогнепальної зброї, боєприпаси, вибухівку. Затримано 112 злочинців, яких давно розшукувала міліція. Грошей і і коштовностей вилучено на суму 8 блн. 144 млн. карбованців.

В. Дурдинець провів засідання колегії Головного управління міністерства внутрішніх справ Криму. На засіданні заслухано звіти усіх керівних міських і районних органів щодо боротьби зі злочинністю. Повідомила про це „Україна Молода" з 16-го січня.

М. Джемілєв не вважає дії чеченців „бандитизмом"

Київ (УНІАР). — Голова Меджлісу кримсько-татарського народу Мустафа Джемілєв сказав, що захоплення закладників у Кізлярі дуже непокоїть кримських татар, але разом з тим він висловив свою солідарність з чеченцями.

М. Джемілєв оцінив дії чеченських бойовиків, як відчайдушну спробу врятувати свій народ від російської агресії. Водночас голова Меджлісу висловив надію на здоровий глузд з боку чеченців.

Керівник Меджлісу всю відповідальність за події в Кізлярі поклав на російську сторону. На його думку, дії російського керівництва, яке намагається перекласти відповідальність за переговорний процес на керівництво Дагестану, є не що інше, як свідоме розпалювання міжнаціонального конфлікту серед народів Кавказу.

Лідер кримських татар також впевнений, що частка вини падає і на міжнародну спільноту, бо, якби після початку агресії проти Чечні, були застосовані санкції щодо Росії, подій, подібних до сьогоднішніх, не було б.

Посадник Москви називає Севастопіль частиною Росії

Севастопіль (УНІАР). — Тут у середу, 17-го січня, виступаючи на врочистому вічу, присвяченому передачі морякам Чорноморської фльоти 120-квартирного житлового будинку, побудованого за фонди московської міської управи, посадник Москви Юрій Лужков сказав, що „ми з усією глибиною відчуваємо значення Севастополя для Росії тому, що ми завжди вважали, вважаємо і будемо вважати, що Севастопіль — російське місто".

Заява посадника Москви пролунала у день, коли останній реформіст в російському уряді Анатолій Чубайс зрезигнував. З перемогою на торішніх виборах до парляменту комуністів і жириновців, поступовим зближенням з ними Бориса Єльцина, і особливо після призначення Євгена Прімакова міністром закордонних справ зовнішня політика Росії взяла курс на зміцнення доцентрових сил у межах СНД.

За словами Ю. Лужкова, опікунство Москви над Чорноморською фльотою і Севастополем стає все більш вагомим і має на меті „і в матеріяльному, і в соціяльному пляні, і, головне, в моральному підтримувати всіх тих, хто на морських кордонах великої Росії несе бойову службу" і тому, як він заявив, „ми добре розуміємо свої завдання, свою ролю у підтриманні доброго настрою і боєготовости, а також підтриманні тих необхідних зв'язків, які існують і повинні закріплюватися між Севастополем та Росією".

Маючи на увазі фінансоване московською управою будівництво в Севастополі, посадник сказав, що все це робиться для Росії.

Ю. Лужков також заявив, що вважає севастопільців „своїми, які невіддільні від Росії, які б сили сьогодні не намагалися нас розділити". На думку посадника Москви, Севастопіль і Росія завжди були і будуть навіки в єдиній державі.

Він також сказав, що велика подяка належить крім москвичам ще й Б. Єльцинові, „який нас попросав допомагати Севастополю". Ю. Лужков сказав, що Б. Єльцин уважно слідкує за опікунством Москви над Севастополем, схвалює його і доручає вирішувати пов'язані з цим економічні проблеми.

Крім будинку для моряків, побудовано також світличку на 90 місць і лікувально-діягностичний центр. До кінця цього року за фонди московської управи заплановано збудувати ще один 300-квартирний будинок і присвятити його 300-річчю російської фльоти.

Конкурс Рік Родини завершено з успіхом

О. Тритяк, ініціяторка конкурсу дитячих есеїв, розповідає в редакції „Свободи" про його успіх.

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Здається це було вчора, коли редакцію „Свободи" відвідувала заступниця голови Союзу Українок Америки Ольга Тритяк зі своєю співробітницею Любою Більовщук, щоб поінформувати про задум проголошення конкурсу на есей чи рисунок, зроблені руками дітей, на тему „Що означає для мене родина", для українських дітей в цілому світі. Цей конкурс з нагоди проголошеного Організацією Об'єднаних Націй Міжнародного Року Родини 1994 зорганізував і перевів СУА саме під проводом О. Тритяк. Тепер відвідала вона нашу редакцію знову, щоб прийти повна вдоволення і узброєна у ряд доказів успішности свого задуму.

Перш усього з гордістю поклала перед нами видання збірника „Рік родини — 1994", в якому на гарному папері з рядом кольорових рисунків учасників конкурсу, вміщені усі нагороджені твори дітей, поділені на три вікові групи, список усіх, що брали участь в конкурсі по краях та з відповідною передмовою англійською і українською мовами.

Із книжки бачимо, що вона появилася завдяки ініціяторові та упорядникові конкурсу О. Тритяк та її співробітницям, що ними були Л. Більовщук, Ляриса і Таня Дебаррі, подружжя д-ра Д. Стахівих і д-р Юрій Тритяк. Видання цієї книжечки це заслуга СУА для відзначення Міжнародного Року Родини 1994 і тому О. Тритяк інформує нас, що книжку отримали з відповідним письмом Президент ЗСА Билл Клинтон та головні представники ООН, зокрема голова комісії Міжнародного Року Родини, голова комітету НджО, представники УНІСЕФ і президент Крайової Організації Жінок в ЗСА. Розуміється, поруч із міжнародними достойниками передано книжку Президентові України Леонідові

(Закінчення на стор. 3)

У Ню Йорку засуджено змовників

Ню Йорк. — Хоча підсудний шейк Омар Абдель Рахман голосно та з видимою непокорою відкинув усі йому приписані провини, його все ж таки засуджено. У середу, 17-го січня, у Ню Йорку судя Федерального окружного суду Майкл Б. Мукассі засудив цього 57-річного мусулманського проповідника на доживотне ув'язнення за змову у плянуванні цілого ряду збомблень і вбивств. Присуд шейк О.А. Рахман почув після виголошення своєї півторагодинної промови, в якій він назвав ЗСА „ворогом Ісляму" та представив себе „жертвою незаконного суду".

Разом із ним засуджено на доживотне ув'язнення Ель Саїда Носаїра за змову та вбивство жидівського войовничого рабина Маєра Кагане 1990 року в Ню Йорку. Інших вісім підсудних, яких також звинувачено в змові терористичних акцій в Ню Йорку і околиці, покарано ув'язненням від 25 до 57 років: Амір Абдельґані—30 років, Фаділь Абдельґгані—25, Віктор Альварез—35, Ібрагім Алеґабравні—57, Таріж Ельгассан—35, Клемент Гамптон-Ель—35, Фарес Кхалляфалля—30 і Мохаммед Салег —35.

Проголошуючи присуди, суддя М. Мукассі підкреслив, що коли б їхня змова була увінчалася успіхом, то тисячі невинних людей стали б жертвами, а країна зазнала б жахливої руїни, небаченої від часу громадянської війни.

Б. ЄЛЬЦИН ХВАЛИТЬСЯ ПЕРЕМОГОЮ

Москва. — Президент Росії Боріс Єльцин зустрівся з журналістами, щоб повідомити їх про „блискучу перемогу" спеціяльної антитерористичної формації „Альфа" над групою чеченських бойовиків, які захопили закладників у дагестанському місті Кізляр і відступили з ними до станиці Первомайської.

Б. Єльцин сказав, що всіх чеченців убито, а з „Альфи" загинуло лише 26 бійців. При цьому визволено 82 закладників. Щоправда, журналісти не знають, кому вірити, тому що різні офіційні особи подають різні цифри. Представник Центру громадських зв'язків Федеральної служби безпеки Б. Костенко стверджує, що звільнено 42 закладників, а директор цієї самої служби М. Барсуков запевняє, що 90.

Тим часом ситуація довкола захопленого другою групою кавказьких бойовиків у турецькому порті Трабзон пароплава „Авразія" ще більше ускладнилася. Керівник групи терористів Мохаммед Токчан після розмови через радіо з представником турецьких спецслужб пообіцяв відпустити закладників по прибутті „Авразії" до Стамбулу — у тому випадку, якщо йому буде дозволено провести пресову конференцію. Однак міністер внутрішніх справ Туреччини Теоман Унусан дав до зрозуміння, що „Авразія" не дістане дозволу увійти у Босфорську протоку, „оскільки на пароплаві є вибухівка, а це суперечить нормам міжнародного морського права".

В Україні

ПЕРЕДБАЧЛИВІШІ КИЯНИ

КИЇВ. — Майже рік тому, коли події у Чечні складалися на користь федеральних військ, російські офіційні кола запевняли світову громадськість у якнайшвидшому закінченні військових дій і встановленні „конституційного порядку". Як показує тодішнє опитування киян, проведене соціологічним центром „Демократичні Ініціятиви", мешканці столиці України були іншої думки. На той час лише 12 відс. (із 400 опитаних) вірили, що війна в Чечні незабаром закінчиться і Росія зможе навести там свій порядок. Переважна більшість — 41 відс. — прогнозували продовження опору діям Росії, а 26 відс. вважали, що на Кавказі розгорнеться справжня партизанська війна.

РОСІЙСЬКІ МОРЯКИ РОЗЧАРОВАНІ ПОДІЛОМ ЧФ

КИЇВ. — За повідомленнями інформаційних агенств, опитування, проведене освітнім відділом Чорноморської фльоти показало, що 47 відс. офіцерів розчаровані поділом фльоти. Інші 33 відс. незадоволені тим, що відбувається навколо них. Згідно з опитуванням, більшість військовиків, які висловилися негативно, живуть в гарнізонах, переданих Україні або призначених для передачі. Командування ЧФ висловилося за те, щоб вирішити питання про громадянство військовиків і випрацювати програму виселення з українських гарнізонів російських вояків до Росії.

У ПРИГОДІ СТАНЕ ВІЙСЬКОВИЙ ДОСВІД БРИТАНЦІВ

КИЇВ. — 16-17-го січня в Українському Домі пройшов українсько-британський семінар з питань реорганізації збройних сил, організований Міністерством Оборони України. У своїй доповіді командувач сухопутними військами України, заступник міністра оборони генерал-полковник Василь Собков сказав: „Процес розбудови української армії, започаткований чотири роки тому, триває не без проблем, а тому нам, безперечно, цікаво, як зуміли вирішити подібні питання британські військовики. Деякі впровадження англійців нам видаються дивними, приміром, приватизація у військовій галузі чи взаємодія армії з цивільним сектором. Копіювати британський досвід ніхто не збирається, однак деякі його елементи стануть нам у пригоді".

ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА УКРАЇНЦЯМ ХОРВАТІЇ

КИЇВ. — Незабаром українці Хорватії отримають з України вантаж гуманітарної допомоги. Таке рішення наприкінці минулого року ухвалив Кабінет Міністрів України. Міністерство Закордонних Справ вже отримало факс від амбасадора України в Хорватії Анатолія Шостака з переліком речей, які потребує Союз Русинів-Українців Хорватії, головою якого є Василь Сікорський. Хорватські українці просять ліки, одяг, підручники, портрети керівників України. Як повідомили представники союзу, на сьогодні потреби у продуктах харчування вони не мають.

ПРЕЗИДЕНТ ВИРІШУЄ ПРОБЛЕМИ ЗАБОРГОВАНОСТИ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма розглянув 17-го січня ситуацію, пов'язану з фінансуванням закладів освіти. На сьогодні серед 36 галузів і підгалузів народного господарства освіта займає 18-те місце за рівнем заробітної платні і 20-те за доходом. Затримується виплату платні освітянам, не зліквідовано борг з виплати стипендій, а також виділення фондів на харчування для системи професійно-технічних заходів. У зв'язку з цим Президент України доручив прем'єр-міністрові Євгенові Марчукові, а також головам обласних, київської та севастопільської міських державних адміністрацій, уряду Автономної Республіки Крим до кінця цього тижня вжити негайних заходів для погашення заборгованости у сфері освіти.

С. ГОЛОВАТИЙ ПРОПОНУЄ ПРОВЕСТИ ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ

КИЇВ. — Міністер юстиції України Сергій Головатий надіслав листа прем'єр-міністрові України Євгенові Марчукові з пропозицією здійснити перепис населення України. Однак пресслужба Міністерства Юстиції повідомила, що лист С. Головатого відкликано у зв'язку з необхідністю внесення деяких змін. У листі міністер юстиції, у разі підтримки пропозиції, сподівається якомога швидшого рішення Уряду з цього питання, а для цього мають бути дані доручення відповідним міністерствам та установам підготувати пропозиції щодо проведення в Україні перепису населення станом на 1999 або 2000 рік.

НАРКОТИЧНІ РЕЧОВИНИ БУДУТЬ ПІД КОНТРОЛЕЮ

КИЇВ. — Згідно з рішенням Кабінету Міністрів України експорт-імпорт наркотичних речовин може здійснюватися лише при наявності сертифіката на кожну окрему операцію. Сертифікат видає новостворений Комітет контролі наркотиків при Міністерстві Охорони Здоров'я України. Щороку до 31-го березня державні підприємства, що здійснюють діяльність у цій сфері, мають подати звіт про свою діяльність, зокрема, про виробництво, використання, продаж наркотичних засобів, отримання конфіскованих товарів, резерви на складах тощо.

В АМЕРИЦІ

У СЕРЕДУ, 17-ГО СІЧНЯ, в Тексасі померла Барбара Джордан, муринка, член Конгресу, яку всі подивляли за її ораторські здібності та прилюдні осуди президента Ричарда Ніксона і його участь у Вотергейтській афері. Будучи першою муринкою обраною до Конгресу з Тексасу, вона завжди і всюди підкреслювала велич американської Конституції та ніколи не завагалася виступити в її обороні, коли її політичні колеґи чи супротивники намагалися інтерпретувати Конституцію для своїх політичних користей. Хворіла множинною склерозою та померла через комплікації спричинені цією недугою, проживши всього 59 років.

•

ОРГАНІЗАЦІЯ СВІТОВОЇ торгівлі визнала, що важлива частина закону про чистоту повітря є дискримінаційною супроти закордонних нафтових рафінерій та розпорядилася, щоб ЗСА розробили негайно плян для зміни цих правил, бо в іншому випадку будуть змушені застосувати торговельні санкції. Це було перше таке важливе рішення цієї організації, яка виконує ролю арбітра у міжнародній торгівлі. Саме рішення та можливі його торговельні санкції не є такими важливими як політичні наслідки, котрі можуть затьмарити саму проблему занечищення довкілля. Республіканські президентські кандидати на чолі з сен. Робертом Долом скритикували уповноваження цієї організації та попередили, що закордонні судді могтимуть вирішувати американські закони про охорону довкілля.

У СВІТІ

ПРОТЯГОМ ОСТАННІХ років в Росії відбувається інтенсивна ескаляція кримінального насильства. Якщо п'ять років тому кожної години ставалося вбивство і п'ять тяжких тілесних ушкоджень, то в 1995 році така сама кількість злочинів траплялася кожні 16 і 10 хвилин. Виступаючи на пресовій конференції в Москві, перший заступник керівника головного бюра кримінального розшуку міністерства внутрішніх справ Російської Федерації Ігор Хромов повідомив, що кількість зареєстрованих вбивств збільшилася з 15,500 у 1990 році до 31,500 у 1995 році. Зареєстровано 61,007 тяжких тілесних ушкоджень і 12,500 випадків зґвалтувань. І. Хромов підкреслив, що у криміногенній ситуації Росії виникло таке небезпечне явище, як наймані вбивства. За останні п'ять років кількість їх потроїлася і тепер досягає понад 500 річно.

Важне для передплатників „Свободи" у Канаді

З огляду на факт, що самі кошти поштової пересилки одного числа щоденника „Свобода" до Канади виносять тепер 40 ц. денно, а у річному відношенню 100 амер. дол., (40x250 разів) всі передплати так членів (75 дол.), як і нечленів (100 дол.) треба надсилати тільки в американських долярах.

Передплати одержані в канадській валюті будуть перечислені на амер. доляри та зараховані на підставі суми в амер. долярах.

Екзекутивний Комітет УНСоюзу

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Дата, що стала символом

В історії кожного народу є різні дати, одні — це немов граничні стовпи, це ознаки успіхів або невдач, це круті звороти на шляху дії нації. Але є ще і дати, які стали символами. Успіх чи невдача не грає тут вирішальної ролі, а саме значення того дня.

В нашій історії 22-ге січня 1918 року — день проголошення незалежности української держави і 22-ге січня 1919 року — день проголошення соборности української держави — це дати, що стали символами.

Поставмо їх поруч дат I і III Універсалів, або поруч повстання Директорії проти гетьмана Скоропадського, чи підписання Берестейського миру — все це лише хронологія успіхів, невдач, документів, фактів чи межі історичних діб. Але більше нічого.

Зате в IV Універсалі тих кілька перших слів, якими так урочисто проголошували самостійну, ні від кого незалежну, вільну Українську Народну Республіку, стали символом незнищимої, вічної національної волі. Вони зв'язали українську державну традицію в одне. Вони злучили ту нитку, яку так болюче розривали часи упадку і руїни. Вони направили ті шкоди, що їх в організмі українського народу зробила понад двістілітня неволя.

22-го січня 1919 р.: „Від нині зливаються водне віками розділені одна від другої частини єдиної України. Здійснились віковічні мрії, якими жили і за які вмирали кращі сини України. Од нині є єдина незалежна Українська Народна Республіка".

І знову саме ті слова з цієї дати зробили символ. Бож зв'язано ниткою історичне стремління, віками розділеного українського народу, з'єднатися в одну цілість. І тими словами вперше від Хмельницького подали собі руки галичанин із наддніпрянцем.

Чи ж диво, що ці дати-символи стали для нас найяснішою зіркою на обрії нашої історії і були такою майже вісімдесят років?

Чи диво, що ті самі дати описані широко у споминах, оспівані в поезії, паки і паки пригадують нам ті піднесені, захоплюючі хвилини, коли нарід захлистувався радістю волі, незалежности і одности?

Ось так наші діди і прадіди створили міт, дали причини до радости, але також смутку, до гордости, але і до розчарувань, бо самим захопленням держави втримати не було можливо і її існування було коротке.

Прийшли роки смутку, поділу і поневолення. І щойно 24-го серпня 1991 року нам усміхнулася доля і Україна стала знову самостійною державою. Тим разом все пройшло в зовсім інших обставинах, без пролиття крови та збройного зриву, а радше силою політичних подій і розпаду комуністичного велетня.

Тому порівнювати цих двох дат ніяк нам не годиться, хоча ми ними осягнули те, що може нарід найбільше собі бажати.

Те, що було в 1918-19 роках символом, — тепер, у 90-их роках, стало дійсністю і вимагає наполегливої, кропіткої будови цієї державности, яка для наших попередників була ясним, але коротким метеором, який блиснув світлом і погас.

Ми добре знаємо з нашої історії усі світла та тіні того метеору, і тому з помилок минулого теперішні будівничі української держави повинні брати постійно приклад, щоб на впізнанні пройденого будувати сильне сьогодні.

Тому нам не можна ніколи забувати цих датсимволів, які стали підвалиною новітньої історії українського державного процесу. Згадуючи їх кожного року, треба нам в Україні і поза її межами стриміти усіми силами до того, щоб ці символи зберегти незмінними і незатертими при будові щоденного життя молодої української держави, яка тепер проходить найбільшу пробу сил і можливостей. Пам'ятаймо про 22-ге січня, бо це були підвалини, на яких сьогодні повинна будуватися і міцніти наша молода держава морально і економічно. Не можна нікому із справжніх українців забувати слів IV Універсалу. Їх треба підтверджувати своєю працею та своїм почуттям приналежности до українського народу.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Микола Рябчук

РОСІЯНИ В УКРАЇНІ

IV

Не треба, однак, бути професійним соціологом, аби зрозуміти, що збереження імперії аж ніяк не тотожне її відновленню. Пасивна згода на її подальше існування (а саме так формулював своє питання Бремер) не тотожна активному прагненню її відновити (як дехто воліє тлумачити отримані відповіді). Спосіб, у який задається питання, має тут вирішальне значення: коли людей запитують, чи вони хотіли б, щоб Совєтський Союз далі існував, вони відповідають на абстрактне питання, яке до реального життя безпосереднього відношення не має. Тому люди можуть собі дозволити суто емоційну відповідь на таке питання — зганяючи таким чином злість на сьогоднішній нелад у країні, а заразом і виражаючи природну людську тугу за минулим, за молодістю, коли, як то кажуть, і вода була мокріша, і цукор солодший. Але коли тих самих людей запитати, чи вони хотіли б, щоб Совєтський Союз був відновлений, тут уже їм доводиться відповідати на питання значно конкретніше, питання, яке має найбезпосередніше відношення до сьогоднішньої (і завтрашньої) реальности. А тому тут доводиться керуватися не так емоціями, як розумом, оскільки йдеться вже не про якісь абстрактні припущення (що було б, якби хтось за нас зробив інший вибір), а про цілком конкретну особисту відповідальність за долю суспільства (що буде, якщо я — і ми всі — зробимо ось саме такий вибір). Тут уже розум неминуче нагадує і про реальні „принади" соціялізму, і ще більшою мірою, про фатальні наслідки, які може мати сьогодні спроба відновити СССР, — аж до громадянської війни включно. Фактично, цю принципову відмінність між двома різними постановками того самого (начебто) питання зформулював іще рік тому голова Верховної Ради України, переконаний комуно-соціяліст і завзятий прихильник совєтського ладу Олександер Мороз — у відомому афоризмі: „Хто не жалкує за Совєтським Союзом, той не має серця; хто намагається його відновити, той не має розуму".

Непряме підтвердження цих міркувань знаходимо в інших викладках І. Бремера, де він показує ставлення мешканців України до українського громадянства. Виявляється, що лише 5 відс. росіян у Львові і 8 відс. у Києві не хотіли б бути громадянами української держави — вражаюче мала цифра порівняно з кількістю тих, що все ще тужать за СССР. (Для порівняння зазначимо, що в Симферополі 59 відс. росіян не хочуть бути українськими громадянами — ця цифра, між іншим, теж менша від кількости тих, що сумують за імперією, хоч і не настільки, як у Львові та Києві. Наведену цифру на слід, однак, розуміти у тому дусі, що всі оті мешканці Симферополя готові ось-ось виїхати з ненависної їм України; чого вони насправді прагнуть, то покинути її разом із Кримом).

Та найцікавіше, мені здається, у Бремеровому дослідженні — це цифри, які характеризують ставлення росіян до української освіти їхніх дітей: 54 відс. росіян у Львові і 65 відс. у Києві згідні з тим, щоб їхні діти навчалися в українських (!) школах, і майже всі росіяни у Львові й Києві (відповідно 96 і 91 відс.) визнають, що їхні діти повинні вільно (!) володіти українською мовою. Навіть у Симферополі з останнім твердженням погоджується більшість — 54 відс. росіян (хоча до українських шкіл готові віддати своїх дітей лише 9 відс. росіян і 43 відс. українців; остання цифра, зрештою, не така вже й погана, беручи до уваги, що жодної української школи у Симферополі покищо немає).

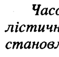
Отже, найголовніший висновок, який ми можемо й мусимо зробити зі сказаного, полягає в тому, що абсолютна більшість росіян в Україні свідомо чи підсвідомо ототожнює себе з українською державою і бачить майбутнє своїх дітей українським — у широкому, себто передусім громадянському, а не суто етнічному значенні того слова. Водночас ці люди з різних причин (головно через задавнені імперські стереотипи, підживлювані й сьогодні комуністичною пропаґандою) мають стійке упередження щодо так званої „українізації".

А це означає, що всі українські культурно-освітні стратегії щодо російської меншини повинні бути максимально гнучкими й диференційованими у різних реґіонах. Передусім вони повинні спрямовуватись на дітей, на школярів і студентів, і значно меншою мірою — на дорослих. Російська меншина загалом позитивно ставиться до „українізації" свого майбутнього, але з побоюванням дивиться на „українізацію" свого сучасного. Надто в тих реґіонах, де вона разом із російськомовними українцями утворює панівну більшість.

Водночас, аби не видатись надмірним оптимістом, наведу результати ще одного соціологічного обстеження, проведеного торік у Львові й Донецькому львів'янами Ярославом Грицаком, Наталею Черниш та американкою Оксаною Маланчук. Фактично, це обстеження показало, що загроза „реґіоналізації" України, довкола якої точиться чимало спекуляцій, особливо у зарубіжній пресі, є нітрохи не більшою, ніж така сама загроза у Німеччині, ЗСА чи Італії. (Сказане, зрозуміло, не стосується Криму, який є специфічною, спровокованою і підживлюваною ззовні проблемою).

„Лише 1 відс. опитаних у Львові і 5 відс. у Донецькому, — коментує результати згаданого опитування Я. Грицак, — хотіли б, щоб Ук-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про події, журналістів і читачів

Часом у нашій журналістичній праці ми застановляємося, як воно властиво є, чи ми залежні від читачів нашої преси, чи преса і читачі залежні від нас. Одне певне, що ми мусимо завжди тримати руку на пульсі усіх подій та реєструвати їх в цей чи інших спосіб. Однак не вистачає лише все реєструвати, а доводиться нам також інтерпретувати різні події і від нашого насвітлення залежить часто реакція публіки, яку можна спрямувати в позитивному чи неґативному напрямі, відповідно до настрою статті.

При сьогоднішній суґестивності телевізії — нас, працівників пера, постійно переслідує телевізійна журналістика, яка швидкістю подаваної інформації завжди випереджує нас тому і виграє маратон із щоденною пресою. Отже має вона тепер сильний вплив не лише через свою швидкість, а також із-за того, як оперативно подає свої вістки та скільки з них повторюється і тим їх засвоєння і значення підсичується. Пригадаймо лише так недавній шал снігової на східньому побережжі ЗСА. Три дні телевізійні новинки були виключно цій темі присвячені — пішли вбік бюджет країни, скандал із Вайтвотер, бої в Чечні, а навіть така велика подія, як смерть президента Франції Міттерана. Сніг, перерви в комунікації літаками чи поїздами — все це заповнило майже 24 години телевізійної інформації, так немов у тих кількох днях нічого іншого не могло цікавити засуджених на домашній сніговий арешт мешканців східнього побережжя.

Зовсім, однак, інакше працюємо ми — газетярі, які силою обставин подаємо усі найновіші події з відносним опізненням і ще мусимо добре уважати, щоб вони повністю відповідали правді, а за тим мусимо якось коментувати їх у відповідний спосіб.

Але в цьому випадку, як і в журналістиці телевізійній, ми маємо таки неабиякий вплив на публічну опінію глядачів чи читачів. Тут звичайно на перший плян виступає опінія щодо політичних подій чи до дії політичних постатей. Як журналісти схарактеризують одну чи другу подію про публічну фіґуру чи загальну, як подадуть про це інформації, так з нашої подачі приймуть її читачі, а передовсім політичні постаті, які слідкують дуже пильно за тим, що пишуть і що говорять журналісти.

Ось вам найкращим прикладом можуть бути маленькі „скандалики", які потрапили під гарячу руку журналістам, а героями їх є ні більше, ні менше Президент ЗСА та його дружина. Факт, що можуть постати таки судові консеквенції з непристойної поведінки та пропозицій до урядннички, бо цього вимагає право, байдуже, що оскарженим є Б. Клінтон або те, що широковідомий журналіст називав на шпальтах „Ню Йорк Таймсу" дружину Клінтона „брехункою" з приводу її зізнань у справі Вайтвотер — найкраще доводять, що ніхто не може втекти від пера журналіста і що добрий журналіст має таки беззаперечний вплив на публічну опінію.

А все ж нерідко застановляємося, чи так воно є також у нашій спільноті і чи часом наші читачі не пробують наказувати нам, як ми маємо писати та що нам можна чи випадає, а що дефінітивно не випадає подавати до загального відомо і треба промовчувати. Не дай нам Боже гостріше зауважити чи скритикувати якусь подію з нашого „загумінку", вже на кажучи поодиноких осіб, що мають себе за непомильних і впевнені, що не пресу треба слухати, а те чи це, що вони видумали і сказали. Немов би у нашій громаді усі були „криштально чисті", бездоганні і не можна за ніякі скарби світа мати застереження до жодного „батька" чи „матері" народу. А коли хтось із наших журналістів наважиться написати ще й до того правду про те, що не все воно гаразд в нашому „царстві", негайно сипляться на редакцію листи обурення, сердиті вимоги поправок поданої інформації чи спростування подій.

Отже хто від кого залежний? А може це залежить лише від вироблення і культури спільноти?

О-КА

Михайло Шпонтак

ЧАСИ МІНЯЮТЬСЯ

II

У таких обставинах можна висловити задоволення, що в Білому Домі урядує тепер президент Билл Клінтон, „не експерт" зовнішньої політики, який досить швидко збагнув небезпеку від реставрації „імперії зла" і змінив проросійську „Раша фейрст" політику на більш справедливу і прихильну настанову стосовно відновленої незалежної української держави. Якщо говорити про внутрішні соціяльно-економічні справи, то й тут, виглядає, що Адміністрація Б. Клінтона під впливом публічної опінії схильна до конструктивних компромісів. Хоч республіканці в нижній палаті Конґресу прийняли законопроєкт щодо зменшення коштів на „медикер", медичної опіки для емеритів, 270 блн. дол. протягом семи років для захисту програми, але це тільки перший легкий крок до зрівняння державного бюджету (прибутків з видатками) та зменшення податків (по 500 дол. кредиту для дитини і знижка податків від прибутків з інвестицій в нерухоме майно та цінні папери приблизно на 50 відс.). В додатку державний борг вже зріс до 4.9 трильйона, 18,000 дол. від кожного громадянина. Збалянсування бюджету і спинення дальшого росту державного довгу можна тільки через посилену працю Конґресу і компромісами з виконавчою гілкою Уряду ЗСА. Для досягнення наміченої мети потрібні значні скорочення субсидій фармерам, допомоги людям на велфер, медикер, сошел секюріті, податкова реформа, скорочення безвідсоткових позичок студентам, приборкання злочинства й нелеґальної іміґрації, справа перенесення за кордон місць праці тощо. На полагодження чекає також реформа фінансування виборів, скорочення каденцій і „лобізму" членів Конґресу, конституційна контроля бюджету та усунення надмірного реґулювання економіки.

У великих, деколи гарячих дебатах на форумі Конґресу в справі скорочення ролі Уряду через зменшення різних коштовних соціяльних програм (які привели державу до астрономічного довгу), республіканська більшість тріюмфує, а демократи стали задумливими і сумують. Справа реформ медикер, медикейд з проєктом зменшення податків є на порядку денному. В поточній дискусії можна завважити, що добро партії не раз переважає над добром суспільства. Наприклад, зменшення податків на прибутки з інвестицій в нерухомості і цінні папери та поширення інвестицій в індивідуальний пенсійний фонд (IRA) є добре для економічного розвитку. Натомість кредит по 500 дол. на дитину проти податків не є справедлива знижка, бо родина з двома дітьми з доходом до 18,000 дол. не платить податку і не має з чого відчислити цей кредит. В додатку, тепер родина з однією чи двома дітьми з доходом до 28,000 дол. отримує т. зв. „ернд інком кредит" і родина отримує зворот в сумі до 3,100 дол., залежно від її доходу. Цей зворот є справедливий і дуже потрібний для людей, які хочуть вийти з велфер-системи і шукають працю, щоб стати на власні ноги. Республіканці чомусь хочуть цю благородну і потрібну соціяльну програму значно скоротити.

Президент Клінтон погрожує своїм правом вето на законопроєкти реформ республіканської більшости в Конґресі. Можна сподіватися, що республіканські соціяльно-економічні реформи будуть остаточно прийняті шляхом компромісів, бо Билл Клінтон схоче бути перевибраним і він може піти за „голосом народу" навіть проти своїх ліберально-демократичних побратимів.

Валентина Юрченко

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРОВІСНИК КРИВОРІЖЖЯ

Таку урочисту назву дала я журналові-двотижневикові „Кур'єр Кривбасу", що його серпневе число (ч. 35, 1995) потрапило мені до рук. Вже другий рік виходить цей журнал культурології, політики й народознавства під редакцією Г. Гусейнова, обсягом 36 сторінок. Навряд чи знають наші діяспорні читачі про існування цього журналу, покликаного „відроджувати Криворізький басейн і Україну". Зміст його зацікавив мене не лише різноманітністю тематики й порадував доброю літературною мовою. Найголовніше, на мою думку, що в цей час найскладнішої і найважчої ситуації в Україні, коли йдеться про духове й національне відродження людини, зокрема на півдні й сході, на арену боротьби за це відродження виступила група відважних і чесних духом українських патріотів Криворіжжя.

Криворізький залізорудний басейн (Кривбас) і його потужна база металурґійної промисловости стоїть за своїм обсягом на другому місці після Донбасу. Щоб уявити собі ту величезну індустріяльну надпотугу нашого Правобережжя, варто сказати, що до Другої світової війни за видобутком високоякісної залізної руди Криворіжжя займало третє місце в світі, а найбільше підприємство Криворіжжя, Криворізький металурґійний комбінат, спроможний давати 4 мільйони тонн сталі й чавуну річно. Індустріяльні гіганти Криворіжжя „всмоктували" в себе тисячні маси робочої сили, включно з українським селянством, яке переселялося до промислових центрів, спочатку втікаючи від репресій і голодової смерти в 1932-33 рр., а потім у пошуках можливости прожитку за умов злиденної колгоспної панщини. Саме місто Кривий Ріг розрослося з 200 тисяч населення у 30-их роках до 729 тисяч у 1992 році. Цей доплив робочої сили, за національним складом, був мішаний, з переважаючим відсотком „старшого брата", так само, як і в інших промислових центрах України (Донбас), куди масово напливали росіяни. Саме це, поряд з русифікаційною політикою влади, систематично замулювало українську стихію, живосилом виривало чи калічило українське національне коріння. Імперська „державна нація" ставила собі на службу головне — російськомовну освіту, пресу, культуру і мистецтво, затруюючи все ідеологією своєї „вищости".

А тепер про зміст і авторів журналу „Кур'єр Кривбасу", що відважно виступає на прю з денаціоналізацією, змагаючись за духове прозріння Криворіжжя.

Загалом, це число журналу, про яке мова, рясніє спогадами й мартирологією жертв комуністичного режиму. Насамперед, це спогади про долю зацькованих чи знищених українських письменників, які намагалися, незалежно від місця в літературній ієрархії, зберегти, за словами Олеся Гончара, „порядність і чисту совість". Саме цій темі присвячує спогади „Повість мого життя" письменник Олекса Гуреїв, який у 1960 році сміливо відгукнувся статтею „Собори душ" на вилучений з продажу і призначений владоможцями на знищення роман О. Гончара „Собор". До речі, на обкладинці журналу є й світлина з 50-их років автора з О. Гончарем. Тут читаємо і уривок спогадів відомого на еміґрації письменника Олекси Кобця „Незабутні дні й люди українського ренесансу" про Миколу Хвильового, Бориса Антоненка-Давидовича та інших, а також статтю київського літератора Ростислава Доценка „На шляху до України без українців", про нащадків роду байкаря Євгена Гребінки, а зокрема, про трагічну долю молодого талановитого поета і перекладача Леоніда Гребінки (1911-1942), засудженого до розстрілу „за приналежність до антирадянської націоналістичної групи для боротьби за т.зв. 'самостійну Україну'", як сказано у протоколі слідства.

Мартиролог репресованих у статті „Репресовані бандури" продовжує автор Микола Долгов, коротко подаючи історію українського традиційного кобзарства з вільнолюбним козацьким духом, що його московська комуністична влада нещадно випікала, фізично винищивши сотні старих сліпих кобзарів і вигубила молодших по ҐУЛаґах. Автор розповідає про тернистий шлях численних бандуристів Січеславщини, а серед них про народного самородка Івана Бута (1888-1948), який сам змайстрував бандуру, опанував мистецтво гри й співу, зорганізував самодіяльний гурт односельців-бандуристів, а до того був різьбарем по дереву й металю. З тавром „буржуазного націоналіста" він передчасно помер після 10-річного заслання на Сибірі, як і подібні долею інші січеславці-бандуристи: О. Коваль, В. Носачівський, Ф. Закора, Ф. Циганенко, В. Курилик та інші.

Велика, документально-обґрунтована стаття криворізької авторки Ніни Пісної п. н. „...на ґрунті голоду" пролила яскраве світло на жахливу „білу пляму" в історії Дніпропетровщини, бо, як пише вона, „довгий час голоду 1931-33 рр. офіційна наука не признавала, тема ця замовчувалася й не підлягала висвітленню в пресі. Лише в останні роки стали витягати із 'спецсховів' документи, що збереглися і з них, бодай частково, можна виявити конкретних осіб і посібників цієї страшної трагедії. Але з того всього видно було, що головні винуватці сиділи в ЦК партії і в обласних та районових

(Закінчення на стор. 3)

Український народний хор ім. Г. Верьовки перебуває в ЗСА

Як повідомляє представник „Колюмбія артістс" в Ню Йорку, український народний хор ім. Г. Верьовки в числі 80 осіб, співаків і танцюристів під проводом художного керівника і диригента Анатолія Авдієвського, розпочав турне по Північній Америці виступом у Вест Пам Біч на Фльориді 11-го січня. Після ще двох виступів на Фльориді, є пляновані концерти в Атланті, Філядельфії, Вілмінгтоні та Вашінгтоні.

В околиці Ню Йорку ансамбль дасть три концерти — 9-го лютого у Бруквіллі, Лонг Айленд, в місцевому університеті, в центрі коледжу Ліман у Бронксі 10-го лютого і в Мистецькому центрі Брукліну 11-го лютого. У дальшому хор ім. Г. Верьовки даватиме концерти у Клівленді, Баффало, Сінсінаті, Чикаго, а відтак переїде до Каліфорнії, де заплянованi три виступи. Також має бути ще гостинний виступ у Торонто.

Хор, який постав у 1943 році в Харкові, має за собою численні гостинні виступи в Европі, Азії, Канаді і Південній Америці. У ЗСА дає свої концерти тепер вперше.

Організатори турне інформують, що хор ім. Верьовки, концерти якого поєднують спів з танцями і театральними сценами, має своїм хореографом Олександра Ґомона, а диригентом оркестри є Станислав Савчук.

Ансамбль здобув ряд державних нагород і срібну медалю Світової ради миру. Як інформують глядачі, друкована програмка концерту є сильно зрусифікована.

Вишкільний табір для майбутніх провідників

Парафіяльна рада при парафії свв. Володимира і Ольги в Чикаго вже кількакратно мала дискусії з отцем пароxом Іваном Кротцем відносно майбутнього нашої громади. Більшість була згідна, що пекучою проблемою на сьогодні є брак молодих провідників, які хотіли б вдержати церковні та громадські установи при активному житті.

Виникла думка зорганізувати двотижневий табір молодих провідників у віці між 17-им і 22-им роком життя та підготовити їх до релігійної та суспільно-громадської праці. Приймати охотників на загально громадській базі.

Пропоновані теми для навчань були б приблизно такі: провідництво — теорія і практика, громада і потреба провідників, самопосвячення і витривалість у праці, історія українців в Америці, історія знеславлення українців, двомовність, релігія і громада, Визвольні змагання та осягнення самостійности України, участь в американському житті.

Члени табору будуть мати змогу дискутувати між собою та з учителями. Під час табору будуть вправи фізичної вправности. Зголошені до табору перейдуть короткі іспити перед початком табору.

Чи є потреба на такий вишкільний табір? Так. Але чи є охотники серед молодих громадян і зацікавлення існуючої громади? Чи є охотники допомогти?

Просимо зацікавлених табором голоситися до 1-го березня 1996 року на число Факс (847) 885-8565, або писати на адресу: Roman Golash, P. O. Box 957422, Hoffman Estates, Ill. 60195-7422.

Роман Ґоляш

РОСІЯНИ...

(Закінчення зі стор. 2)

раїна була поділена на окремі країни... І хоча мешканці Львова і Донецького кардинально розходяться у своїх поглядах на майбутнє України, принаймні в одному вони згідні: Україна не повинна регіоналізуватися. Навіть у Донецькому більшість погоджується, що єдність України є важливішою від потреб окремих регіонів... Абсолютна більшість в обох містах визнає, що доля їхнього регіону невіддільна від долі всієї України".

Наважимось, отже, стверджувати, що за всієї складности проблем, із якими стикаються нині українці, доля їхньої країни не виглядає цілком безнадійною.

НАЦІОНАЛЬНИЙ...

(Закінчення зі стор. 2)

парткомах й ретельно виконували постанови 'центру' — 'в жорстокі строки вивезли всі фонди, включно з насінним, щоб виконати пляни партії уряду'. За ці драконівські пляни українські села Дніпропетровщини платили страшну ціну: люди масово хворіли, умирали з голоду, божеволіли, бо колесо смерти набирало несамовитих темпів. До того ще сільрадам заборонили вивозити голодних і хворих дітей у міста, статистика смертей фальшувалася, а свідкам і учасникам народовбивства 'закривали роти'".

Проза представлена в журналі кількома короткими оповіданнями — „Гостинець", „Зимова райдуга", „Білий вальс", а в розділі „Українська діяспора" д-р філології Ф. Погребенник, автор серії „Спогади" (про діячів української літератури) вмістив цікавий огляд „Мемуари Галини Журби", в якому стверджує, що „авторка належить до талановитих письменників і мемуаристів, невідомих сьогодні в Україні, а її літературна спадщина, зокрема її спогади, заслуговують на перевидання". В розділі „Літературний авангард" редактор його, поет Микола Холодний, інформує про презентацію в Спілці Письменників України книги „Розмови в дорозі до себе" літературознавця проф. Івана Кошелівця. Поет провів також інтерв'ю з автором книги, з участю його дружини поетеси Емми Андієвської, представниці „авангарду", на доказ чого кілька сонетів поетеси вміщено в журналі.

Є в журналі й розділ „Книго-панорама", в якому подано чимало книжкових видань останніх років з анотаціями. Серед них такі: книга В. Заруби „Постаті", про хресний шлях видатних діячів української науки й культури (Д. Яворницький, М. Грушевський, А. Синявський, Л. Старицька-Черняхівська), пов'язаних долею з Катеринославщиною; книга поета і прозаїка М. Чхана „Легенди про козаків"; видання ОУН „Андрій Мельник. Спогади і документи"; книга В. Волковинського „Нестор Махно, легенди і реальність", про „політичного медузного анархіста", одіозної фігури часів большевицького перевороту на Україні. З жанру поезії згадано збірку віршів Катерини Квітчастої „Розшити радістю життя" (1992), насиченої роздумами-медитаціями, в яких „багато образности, теплоти й любови до рідного краю".

Журнал „Кур'єр Кривбасу", на жаль, не може похвалитися ошатністю видання, — він, як і більшість видань України, свідчить про негаразди економіки й на полі української культури: тут і брак відповідної якости паперу, технічні вади друку тощо. Та найбільше, мабуть, це свідчить про „мачушине" ставлення з боку влади до українського друкованого слова, яке все ще „сиротою попід тинню"... А проте весняними пролісками пробиваються крізь холоднечу байдужости й засліплености переконливі провісники української національної правди, до яких належить і згаданий тут журнал Криворіжжя.

Конкурс...

(Закінчення зі стор. 1)

Кучмі, міністрові закордонних справ Геннадієві Удовенкові, представникам дипломатичних станиць в ЗСА, голові СФУЖО Оксані Соколик, предсідникові УНС Уляні Дячук та представникам нашої преси.

Але не лише цю книжку принесла нам в подарунку наша гостя, а також розгортає вона альбом повний світлин із поїздки в Україну, де перебувала вона від 22-го вересня до 15-го жовтня 1995 року, щоб по різних місцевостях особисто вручити дітям, які брали участь у конкурсі та здобули перші місця, грошеву винагороду, відповідні грамоти, збірку видрукуваних есеїв і ще відповідну для віку нагороджених українську книжку до читання. Як відомо, тепер книжки в Україні дуже подорожчали і діти відчувають їх брак, тому СУА рішив з помічю ОПДЛ і СКВОР ще причинитися і тим до радості дітей.

Як розповідає О. Тритяк, її поїздка була дуже на потребу, бо учителі та члени Союзу Українок в Україні уважали, що особисте вручення нагород для дітей є дуже важливим чинником і це можна було завважити в тому, що в усіх місцевостях, які відвідала вона, це було справжнім святом.

Шлях її провадив через Київ на Запоріжжя, на Херсонщину, а відтак до Львова, Івано-Франківського, Калуша, Жовкви, Бродів і Самбора. В кожній із місцевостей, де вона затримувалася влаштовано окреме свято для роздачі нагород і всюди вітали її особливо тепло та радісно. Багато допомогла в цій подорожі письменниця-перекладниця Ольга Сенюк з Києва, в домі якої представниця СУА затрималася. Але її враження із усіх усюдів незвичайно гарні та оптимістичні і, показуючи ряд світлин, вона підкреслює нам велику працю жінок СУ, Жіночої Громади, учителів, особливо в школах для недорозвинених чи сліпих і глухих дітей.

Показується, що нічого не може заступити безпосередній, особистий контакт і здається ця поїздка для роздачі нагород в Україні залишиться незабутнім спомином для О. Тритяк, як і для тих дітей, яких відзначено.

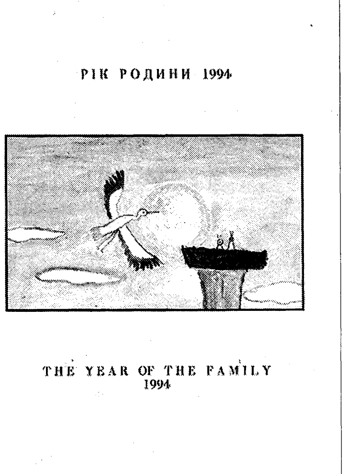
Довідуємося від організаторки того наскрізь вдалого конкурсу, що в ньому взяло участь усіх 426 дітей, в тому, розуміється, найбільше із ЗСА, але були учасники також крім України з Австралії, Бразилії, Канади, Польщі, Румунії, Словаччини і Швайцарії, а їхні есеї розглядала окрема комісія, що складалася із двоє письменників, а це Ганни Черінь та Миколи Щербака і цілого ряду учителів українських шкіл, як також мисткинь В. Васічко Х. Головчак-Дебарі і М. Голінатої-Винарчук.

О. Тритяк показує нам ряд листів із подяками за конкурс, як і статті в пресі України. Усе це є доказом як вдалим був цей конкурс та який широкий він мав відгук там, де про нього знали та де були його учасники. Тому зрозуміле, що наше останнє питання до ініціяторки конкурсу торкається її дальших плянів, бо, звичайно, вдоволення із виконаної праці приносить бажання нового почину.

О. Тритяк вже думає про те і зраджує нам плян проголошення чергового конкурсу на 1997 рік, тому що в біжучому вже є проголошений конкурс СФУЖО з приводу 10-річчя трагедії в Чорнобилі.

Тема евентуального конкурсу у 1997 році ще не устійнена, але може він буде під кличем „Природа і ми", щоб в цей спосіб продовжати питання екології, що буде напевно порушене в часі відзначування сумної чорнобильської річниці. Тема природи виринула із відповідей на запитник, що його тепер отримала була кожна нагороджена дитина і тому О. Третяк застановляється поважно над таким кличем.

Дякуємо нашій гості за всі інформації, залишаємо в редакції для поміщення її точний опис конкурсу та радіємо разом з нею, що стільки українських дітей, досліно з цілого світу так гарно і тепло написали свої думки на преважливу в сьогоднішньому світі тему, що означає для них слово „родина".

Заголовна сторінка книжки про конкурс.

Матуральний вечір у Дітройті

У четвер, 30-го листопада 1995 року, в приміщенях Українського Культурного Центру, у Воррен, Миш, відбувся матуральний вечір Школи Українознавства при Товаристві „Рідна Школа" в Дітройті.

Присутні батьки, бабці і дідусі, учителі та приятельники української школи, при смачній вечері, вшанували цьогорічних матурантів школи: Катрусю Корб'як, Петра Лісовського, Дениса Петріну, Лева Площанського, Наталку Тарнавську, Лесю Татарську і Ярослава Чубатого.

Вечір відкрила Леся Лаврин, голова Товариства „Рідна Школа". Вона щиро погратулювала матурантам з нагоди закінчення Школи Українознавства успішною матурою, заохотила їх до дальших студій та закликала до активної участи в житті української громади в майбутньому. Відтак вечором провадив Богдан Лісовський, батько одного з матурантів.

Від учнів нижчих кляс прощав матурантів Адріян Квітковський, притаманним йому гумористичним способом. Теж у „легкій" формі прощала клясу Христина Гнатчук, опікун матуральної кляси і довголітня вчителька історії та географії в школі. Денис Петріна, один із кращих учнів школи, прощав учителів від матуральної кляси.

Опісля директор школи, Ярослав Березовський, тепло прощав матурантів, бажаючи їм великих успіхів у дальшій науці та закликаючи до глибших українознавчих студій в майбутньому, до праці в громаді, а особливо в Школі Українознавства.

Я. Березовський теж відчитав сердечний і зворушливий привіт матурантам від імені Шкільної Ради, який приготовив її референт шкільний дорадник і голова іспитової комісії під час кінцевих іспитів, проф. Василь Іванчук із Парми, Огайо. Хвилюючий привіт проф. Іванчука належно відмітив посвяту і працю учнів, їхніх батьків і вчителів у навчальному процесі, і підкреслив великий обов'язок перед матурантами після закінчення їхній студій: всіляко допомагати Україні та її народові.

Від імені Українського Народного Союзу вітав матурантів інж. Олександер Серафин і кожному вручив фінансову нагороду від УНС.

На закінчення вечора матурантам урочисто вручили свідоцтва-дипломи опікунка кляси Х. Гнатчук, учителька української мови і літератури Христина Юзич і директор. А Л. Лаврин, вручила всім матурантам гарні подарунки — позолочені тризубці.

Слід відзначити, що всі матуранти — активні члени українських молодечих організацій (шестеро пластунів і одна сумівка) і що всі здібні музики. Двоє матурантів, Катруся Корб'як і Петро Лісовський, здали матуру на відмінно.

Українська громада великого Дітройту тішиться успіхами своїх молодих громадян, матурантів Школи Українознавства, і твердо вірить, що вони зуміють належно продовжувати діяльність, працю і життя української громади в ЗСА.

Організуванням і введенням матурального вечора опікувався комітет матерів і батьків кінцевої кляси, який очолювала Марта Татарська.

Ярослав М. Березовський

В. Майорчак — визначний представник релігійного мистецтва з України

Під сучасну пору маємо багато майстрів пензля, які виявляють їхню творчість у різних ділянках образотворчого мистецтва. Об'єктами їхньої праці є найчастіше мотиви з різних ділянок секулярної тематики. Однак меншу групу творять мистці релігійного образотворчого мистецтва. Одним з її визначних предтавників є відносно молодий, 36-літній Володимир Майорчак, який відносно недавно прибув на постійне перебування з України і живе у метрополітальному Дітройті.

Ця незвичайно обдарована людина вже змалку виявляла хист до релігійного мистецтва. Володимир Майорчак одержав професійне знання у Львові у школі Асоціяції Мистців, опісля у Ліцею ім. Івана Труша та у Львівському Поліграфічному Інституті ім. Івана Федорова у ділянці графіки і ілюстрації. Він є членом Спілки Мистців у Львові, Асоціяції Артистів „Доля", належить до групи експертів Архітектурної комісії при Верховному Архиєпископаті УГК-Церкви у Львові та членом Асоціяції для Збереження Української Культури, Відділу у Дітройті.

Від 1989 до 1994 року В. Майорчак брав участь, або мав індивідуальні виставки крім Львова у таких містах: Рига–Латвія, Загреб–Югославія, Москва, Париж–Франція, Брусселя і Лієж–Бельгія, Прага–Чехія, Мюнхен–Німеччина, Торонто–Канада, і Галерія „ЕКО" у Дітройті. Мистець виконував реставраційні праці в семи церквах в Україні, включно з катедрою у Луцьку, Преображенською церквою у Львові та церквою Вознесіння у Прняворі, Югославія. У одній з них виконав монументальну працю „Хрищення України".

Мистець при праці.

Під цю пору В. Майорчак виконує реставраційну працю у великій церкві Непорочного Зачаття Матері Божої у Гемтремку, Миш. Цю церкву розмалював приблизно 30 років тому маестро Михайло Дмитренко і вона є одним з найкращих зразків українського образотворчого релігійного мистецтва. Працю свою виконує молодий майстер пензля незвичайно солідно і професійно, включно з позолоченням численних об'єктів. Тепер реставрація нутра церкви добігає до кінця.

Професійне виконання праці, незвичайна солідність і чесність та досі здобуті заслужені признання і нагороди запевняють Майорчакові гарну майбутність у так важливій ділянці українського релігійного образотворчого мистецтва.

Зенон Васильквич

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ!

УРЯДОВА СИРІЙСЬКА газета „Тішрін" оприлюднила редакційну статтю, в якій висловлює надію, що у цьому році буде підписано мирний договір між Сирією та Ізраїлем. „В кінці 1995 року ми стали свідками прогресу на ізраїльсько-сирійських переговорах, а 1996 рік повинен стати роком миру між Ізраїлем, Сирією та Ливаном",— підкреслюється у згаданій статті: „Ситуація зобов'язує Ізраїль застосувати рішучі кроки убік миру, оскільки ізраїльські екстремісти намагаються унеможливити мирний процес",— стверджує „Тішрін" і при цьому підкреслює, що головною умовою досягнення миру на Близькому Сході є відступ Ізраїля до лінії припинення вогню, яка інсувала напередодні 4-го червня 1967 року.

УПРАВА 42-го ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ Т-ва ім.Тараса Шевченка в Пассейку, Н. Дж.

зі смутком повідомляє, що 6-го січня 1996 р. в Ґарфілді, Н. Дж. відійшов у вічність

бл. п.

ІВАН БЛИХА

Урод. в селі Яселко на Лемківщині

ПОХОРОННІ відправи відбудуться в суботу 20-го січня 1996 р. в церкви св. о. Миколая в Пассейку, Н. Дж.

Тлінні останки покійного спочинуть на католицькому цвинтарі св. Марії в Sadle Brook, N.J.

Покійний залишив чисельну родину в ЗСА й Україні.

Дружині Стелі висловлюємо щиросердечні співчуття.

УПРАВА ВІДДІЛУ

З жалем повідомляємо приятелів і знайомих, що 16-го січня 1996 р. після довгої недуги відійшла у вічність наша ДРУЖИНА, МАМА, БАБУСЯ і СЕСТРА

бл. п.

ЗЕНОНА БЕРЕГУЛЬКА
(дів. СЛЕЗАК)

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — п'ятниця 19-го січня 1996 р. в похоронному заведенні Gamby, Rancho Palos Verdes, Ca., а опісля на місцевий цвинтар Green Hills Memorial Park.

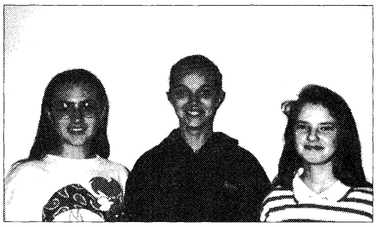
Залишені в смутку:

муж	— СТАНИСЛАВ
дочки	— ЛІЛЯ з чоловіком ЗЕНОНОМ БІЛИКОМ
	— ХРИСТИНА з чоловіком АЛЬФОНСОМ ФРАНСЕН
сини	— ЮРІЙ
	— РОМАН з дружиною СУЗАННОЮ
внуки	— д-р НАТАЛІЯ БІЛИК
	— АНДРІЙ БІЛИК
	— АДАМ БЕРЕГУЛЬКА
	— АЛЕКСАНДЕР БЕРЕГУЛЬКА
сестра	— ІЗА з чоловіком ЗИМИРОМ

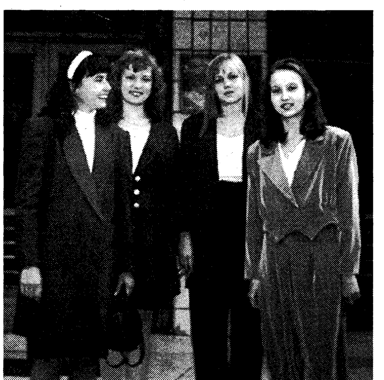
Українська молодь листується

Українська Світова Спілка Професійних Учителів (УССПУ), до якої належать українські вчителі 20-ох країн світу, включно з Україною, розпочала світове листування української шкільної молоді. Це листування вже охопило понад 700 українських дітей світу. Це число збільшується з кожним днем. Одобрюючі, потішаючі і похвальні листи про це листування приходять не тільки від дітей, але й від батьків і вчителів. Ця акція дуже подобалась усім. Вже й появляються кличі від самих дітей: „Українські діти цілого світу єднайтесь!"

А ось УССПУ розпочала нову світову акцію організування Гуртків Плекання Української Мови (ГПУМ). Всі ми знаємо, що нашу рідну українську мову чужі нашому народові уряди викидали зі шкіл і з усіх усюдів, а вводили чужу. Тому бага-то дітей своєї рідної української мови вже не знає, а послуговується чужою. Багато наших дітей виробило в себе почуття меншевартости і соромиться говорити рідною мовою. А це явище не є здоровим. Його треба усунути з нашого суспільства якнайскорше. Все це може зробити наша прекрасна молодь через Гуртки Плекання Української Мови. Тому ми закликаємо нашу шкільну молодь цілого світу вступати масово у ряди ГПУМ. Кличемо вас, дорогі наші молоденькі друзі, у своїх листах інформувати себе і українську громаду як ця справа у вас розвивається. Помагайте собі взаємно у цьому і підбадьорюйте друг-друга до цієї дії.

„Соняшники" — ГПУМ у Філядельфії (зліва): Оксана Купіха, голова, Аня Керницька і Ірина Шевчук.

Гурток Плекання Української Мови в Києві (зліва): Таня Кравченко, Юля Антоненко, Роксоляна Когут, голова і Яринка Гусак.

Подаємо приклад, як оснувати такий гурток, до якого в першу чергу повинні вступати діти українського роду, бо це їх обов'язок плекати рідну мову. Це повинні бути відважні і щиро люблячі свою мову діти. Вони наперед ведуть розмову про заснування такого гуртка. А коли їх є вже 3-4 особи, то такий гурток можна уважати за існуючий. Було б добре попросити вчителя(ку) української мови і літератури стати опікуном такого гуртка. Також й інші вчителі і дехто з батьків міг би допомогти у цьому. Тоді заплянувати свою діяльність, час і частоту зустрічей.

Що робити у такому гуртку? Ось що: 1) Вивчати українські пісні (діставши їх навіть від своїх бабусів і дідусів) і співати їх при всяких нагодах; 2) Спільно читати українські газети, журнали, книжки та вести розмови про прочитане в українській мові; 3) Вивчати українські вірші, читати уривки творів наших визначних поетів чи письменників і їх виголошувати на різних виступах; 4) Виробити принцип, що зі своїми українськими ровесниками говорити тільки українською мовою; 5) Продукувати українськомовну стінну газетку; 6) Писати листи до редакцій, щоб присилали примірники своїх газет чи журналів та поміщували ваші листи; 7) Уряджувати українськомовні імпрези (св. Миколая, щедрівки, колядки, гаївки, ягілки), про Кути, Свято Незалежности тощо; 8) Плекати українські звичаї і обичаї; 9) Оглядати вистави і музеї з українською тематикою; 10) Відвідувати історичні місця; 11) Самим творити програми, де б уживалася українська мова. Коли таких гуртків буде більше, то ми їх поєднаємо у світову спілку. На наступний рік, літом, підготовляємо перший світовий з'їзд ГПУМ разом з 5-им Світовим з'їздом Української Світової Спілки Професійних Учителів (УССПУ) у Києві.

Вже ряд гуртків засновано в Україні й Америці. Вони розпочали спілкування. Тепер чекаємо на тих, що розкинені по широкому світі. Закладайте ГПУМ і зголошуйте їх до нас, щоб ми вас з'єднали з такими ж в інших країнах світу. Батьків і вчителів просимо допомагати дітям, а навіть брати такі гуртки під свою опіку. В Києві вчителька школи ч. 125, Оля Ланчук, взяла такий гурток під свою опіку. За шляхетне діло можна висловити їй тільки щире признання. Цей київський ГПУМ, очолюваний Роксоляною Когут, зв'язався з таким же ГПУМ „Соняшники" у Філядельфії (Америка), очолюваним Оксаною Купіхою. Філядельфійський ГПУМ нав'язав контакт з Кам'янець-Подільським (в Україні).

Ось і кілька думок. А ви ж гарні українські діти маєте здорові і чудові голови, то можете і самі багато де-чого доброго продумати для розвитку рідної нам усім української мови.

За порадами і поміччю пишіть до: Mr. Zynowij Kwit, 804 N. Woodstock Str., Philadelphia, Pa., 19130.

Українську громаду просимо нам допомагати.

Зиновій Квіт

Діяльність Релігійно-Культурного Осередку в Норт Порті

Почавши від осені кожного року, життя на Флориді починає поновно пульсувати новою силою. Так воно було і в 1995 році. Повертаються наші пенсіонери із своїх літніх вакацій, які проводили десь на Союзівці, Ольжичівці чи „Верховині". Повертається багато й тих, що відвідували Україну, або наші українські канадці, які великою перевагою „окупують" теплу Флориду.

Приїздять до нас гості-вакаційники із усіх закутків Америки й Канади, а також з Европи, а вже останніми роками приїздять наші люди з України, яких ми щи-ро тут вітаємо. Тепла пого-да, ясне сонце, чудова вода, все це і багато іншого прима-нюють наших українських людей поселюватися в нашій гарній околиці, де українсь-ка громада стала в останніх роках дуже великою, активною та жертвенною.

В час осінньо-зимового сезону всіляких імпрез, доповідей та святкувань в нас багато. Наш Осередок св. Андрія в Норт Порті, що є організований на базі демократичного й соборного спілкування, знаходить потрібну рівновагу в релігійних, громадських, чи політичних справах. Тому в домі нашого просторого осередку можуть виступити різні люди, групи й організації, яких ми вітаємо серед нас, бо все це разом збагачує наше українське життя, яке на південно-західнім побережжі Флориди стало одним із дуже активних та надійних.

Відкрили ми сезон 1995 року 10-го листопада багатолюдною щоп'ятницевою вечерою з традиційними українськими вареникам і борщем, які в якійсь мірі стали тут вже своєрідним „табу", про який знають свої і чужі. Перша місто-голова Управи осередку і наша головна господиня Павлина Різник разом із цілим штабом жінок вкладають в цю ділянку багато жертвенної праці, бо приходиться їм нагодувати сотні туристів і своїх місцевих, що звичайно задовольняє всіх, включно з нашою касою.

Започаткували ми наші імпрези II-го листопада висвітленням фільму Мирона Харини з його подорожі по Еспанії. Вдячні глядачі мали нагоду побачити цікаві кадри професійно зробленого М. Хариною фільму і почути від нього авторитетні коментарі.

15-го листопада наша громада мала велику приємність вітати серед нас визначну актрису з України Світлану Ватаманюк. Гостю привітала і представила культурно-мистецька референтка Леся Татарко, а літературне впровадження зробила Ніля Стецьків, яка вміло започаткувала імпрезу. С. Ватаманюк своїм вмінням та виїмковою інтерпретацією творів Лесі Українки — „Сповідь закоханої жінки", перейшла сподівання глядачів, які вдячно оплескували її непересічну появу, слово і музику. Її виступ в нашому осередку залишив по собі гарний спомин української клясики.

18-го листопада відбулися загальні інформативні сходини членів осередку, де був звіт фінансового референта управи Богдана Ващинського, а тоді інформативна доповідь голови управи Романа Шраменка, в якій він перевів деяку аналізу праці й завдань осередку, що викликало пожвавлену дискусію, а тоді ряд суґестій та практичних порад. Вкінці сходин вибрано Номінаційну комісію, яка повинна підготовити пропозицію вибору нової Управи на Річних зборах, які відбудуться в кінці січня 1996 року. На закінчення сходин д-р Євген Стецьків висвітлив відео-фільм з перебування в Україні.

День Подяки 23-го листопада — це в нас особливе свято: по береги заповнена заля осередку, святково прибрані столи, а за ними врочисто одягнені люди, яких багато і які задоволені, що можуть бути в колі великої української родини. „... І ми, українці, справді із вдячністю сприйняли це свято, його кожнорічно врочисто обходимо, бо воно пригадує нам наш великий ісход по Другій світовій війні до Америки, де шукали ми свого берега свободи та гідности людини...", як сказав, відкриваючи це свято, голова осередку Р. Шраменко. По традиційнім обіді був висвітлений фільм д-ра Богдана Ткачука — концерт Збройних Сил України, Прикарпатської округи.

В суботу, 25-го листопада, в залі осередку відбувся ювілейний бенкет з нагоди 70-ліття Союзу Українок Америки, про що на сторінках "Свободи" був вже допис.

2-го грудня була цікава доповідь редактора Осипа Зінкевича, директора Видавництва „Смолоскип" в Києві. Прилеґент із знанням національних процесів відродження в Україні був тепло прийнятий чисельною авдиторією, яка склала 22,000 дол. на Фонд Творчої Молоді України. Прилеґента представив і проводив вечором Р. Шраменко.

6-го грудня завітав до нас з гостинним виступом ансамбль з України „Веселі Галичани", яких представила Л. Татарко. Програма була цікава, весела і добре виконана. Вдячна авдиторія щиро ансамбль обдаровувала рясними оплесками, а Л. Татарко вручила їм гарні китиці квітів.

В неділю, 10-го грудня, було в нас храмове свято-обід, де Іраїда Черняк прочитала гарну доповідь про її подорож в Україну, а зокрема про село Шевченкове (колишня Кирилівка), де зараз будується нова церква, якій наш осередок минулого року допоміг дещо у фінансуванні. І. Черняк переконливо доказувала потребу дальшої допомоги, що присутні належно оцінили, закупивши поважну скількість льотерійних бльочків, прихід з чого призначений для фонду завершення будови церкви в селі Шевченкове.

Наш осередок є вже„славний" із своїх Андріївських веселих вечорів, які кожнорічно влаштовуємо в грудні при великій фреквенції членів та гостей. Наші місцеві актори — неперевершені! Їм не бракує ні фантазії, ні гумору, ні доброго товариського спілкування, за що їм наша громада завжди вдячна. Вечором проводила Л. Татарко, а виступали в різних ролях: Галина Король, Ганна Черінь, д-р Є. Стецьків, д-р Володимир Король, Ія Мацюк, Михайло Белендюк, Женя Семенюк, Ніна Панчак, Микола Андрушко і Ліда Белендюк.

23-го грудня завітав до нас з доповіддю закарпатський провідний діяч і письменник Іван Чендей, який говорив про стан культурного і політичного відродження на Закарпатті. Гостя представляв Р. Шраменко.

30-го грудня гостив у нас молодечий ансамбль „Чайка" з Гемилтону, Канада. Біля 70 молодих людей дали нам гарний концерт співу і танців, який відбувся у великій концертовій залі Культурного Центру в Порт Шарлот.

Цей же ансамбль, разом зі своєю оркестрою, були учасниками нашої новорічної зустрічі-забави, яка була рекордово багатолюдна й успішна. Аранжером забави був Ігор Білинський, якому допомагала Л. Татарко.

Так ми закінчили наш 1995 рік, плекаючи надію, що 1996 рік буде для нас, і всіх українських людей, ще кращим!

Ліда Белендюк

ГРОМАДСЬКІ ІМПРЕЗИ

Редакційні вістки про громадські імпрези будуть поміщені у „Свободі"
тільки після появи платних оголошень
у щоденнику або „Українському Тижневику".

Редакція „Свободи"

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Відгукаючися на заклик Екзекутивного Комітету УНСоюзу про зложення пожертви на видавничий фонд „Свободи" на покриття підвишки за поштову пересилку газети, ви можете свої пожертви складати у вашого секретаря відділу, або посилати прямо до адміністрації „Свободи" на адресу:

30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

Вшанують пам'ять Владики І. Бучка

21-го вересня 1974 року в Римі, на 83-му році життя і 45-му році архиєрейства та 60-му священства, перестало битися серце людини великого формату, церковного пастиря і патріота, який все готовий був віддати своє життя на жертівнику батьківщини та в обороні своїх братів — Архиєпископа Івана Бучка.

Владика Бучко народився 1-го жовтня 1891 року в селі Германові біля Львова в селянській родині. Батько його Григорій був дяком. Мати Агрипина мала великий вплив на релігійно-патріотичне виховання свого сина. Гімназію з матурою закінчив у Львові в 1910 році і невдовзі виїхав на філософічно-теологічні студії до Риму. Там 21-го лютого 1915 року був висвячений на священика. Якийсь час перебував на Моравії, а до Риму повернувся по Першій світовій війні та зкінчив студії. До року 1939 працював і помагав Слузі Божому Митрополитові Шептицькому в храмі св. Юра у Львові.

Владика Бучко все відважно боронив права українського народу на незалежність проти затій наших ворогів, як в часі „пацифікації" в Галичині, роз'їжджав на візитації наших вірних на американському континенті, був промотором в зорганізуванні з'їзду-маніфестації „Українська Молодь Христові", головну ролю відіграв у врятуванні наших дивізійників від насильної репатріяції в 1946 році, опікувався ними та ніс духову і матеріяльну поміч для наших скитальців по війні в таборах Німеччини, Австрії і Італії. В самій Іта-лії по Другій світовій війні було 20,000 українців. „І ди- вні діла Твої, Господи", бо в 1941 році з причин воєнної хуртовини та політичних і пашпортн их перепон він не мав змоги повернутися з Риму до Львова, свого рідного краю, за яким так тужив. Тим він не тільки врятував свою особу від большевицьких тюрем чи смерти, але був рятівником 10,000 воя - ків 1-ої Української Дивізії УНА від примусової репатріяції. Після того, що сталося з дивізією козаків над рікою Дравою, біля Лінцу, Австрія, яких англійське окупаційне військо брутально передало разом з їхніми родинами комуністам в місті Юденбурґ, Австрія, Владика Бучко рішився на відважний крок. Знаючи, що Папа Пій XII був перевантажений різними справами і майже неможливо було добитися у нього авдієнції, Владика особисто однієї ночі з'явився в резиденції Папи і представив йому цілу грізну ситуацію. І ще цієї ночі понеслися телефонічні розмови до тодішніх „власть імущих". Папа і Владика Бучко гарячо молилися і авторитет Папи та до певної міри зрозуміння альянтів перемогли. Дивізійників перевели з табору Белярія до табору Ріміні. Від того часу Владика дуже піклувався ними та часто висилав з Риму отців, своїх відпоручників, які несли полоненим духову наснагу і потіху та матеріяльну поміч. Також сам особисто їх відвідував. В таборі Ріміні зорганізовано добру освітню систему, церкви та наландано справний адміністраційний апарат.

Владика інтенсивно роз'їжджав по різних скупченнях наших скитальців та став їх справжнім опікуном і покровителем. Його всюди величаво, сердечно і достойно вітали. Похоронено Владику Бучка в Римі, в соборі св. Софії, а похоронні Богослужби проводив Патріярх Йосиф Сліпий при великому здвизі владик, священиків та люду і то властиво проти волі покійного, який ціле своє життя був надзвичайно скромним і в своєму завіщанні таким хотів бути похованим.

Заходами Станиці Братства 1-ої Української Дивізії УНА в Клівленді-Пармі в неділю, 11-го лютого ц.р., о год. 10-ій вранці в церкві Покров Пресвятої Богородиці в Пармі, з участю Владики Роберта Москаля, буде відправленя Заупокійна Служба Божа, а потім Панахида за спокій душі великого українського патріота та духовного провідника. Дивізійники завжди носять в глибині своїх сердець його світлу пам'ять та моляться, щоб він з небесних хоромів просив Бога про ласку братолюбія та успішного розвитку нашої молодої держави України.

Д-р Володимир Боднар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 28-го СІЧНЯ 1966 р.

Чикаго, Ілл. Річні загальні збори 399-го Відділу УНС Т-ва „Леви" відбудуться о год. 12:00 пол. в домівці „Левів" при 2353 W. Chicago Ave. Після зборів — перекуска. Членів відділу просимо про численну участь. За Управу: Василь Камінський — голова, Роман Б. Припхан — фін. секр.

НЕДІЛЯ, 11-го ЛЮТОГО 1996 р.

Балтимор, Мд. Річні загальні збори 320-го Відділу Братства Пресвятої Трійці відбудуться о год. 2-ій по пол. в приміщенні „Самопомочі", 239 South Broadway St., Baltimore, MD. 21231. На порядку: звіти Управи, вибір нової Управи на 1996 р. Якщо на означений час не явиться приписана статутом кількість членів, збори відбудуться на півгодини пізніше. Проситься членів про численну участь. Павло Феняк — голова, Іван Радь — секретар.

Фундація „Евразія" дала другий даток Фондові Україна-ЗСА

Фонд Україна-ЗСА одержав новий даток в сумі 127,000 дол. від Фундації „Евразія" на підтримку діяльности Інституту Демократії ім. Пилипа Орлика в Києві.

Один із перших таких інститутів, який діє в Україні, Інститут Демократії ім. Пилипа Орлика здобув репутацію як достовірне, несторонне інформативне джерело інформації про демократію і громадянське суспільство для українців. Між іншим, інститут втримує бібліотеку з матеріялами на громадянсько-політичні теми, надає інформації політологам, журналістам і іншим та реґулярно повідомляє, як події в Україні насвітлені в західній пресі, особливо в американській.

Фундація „Евразія" є приватною організацією, створеною за фінансуванням Аґенції міжнародного розвитку ЗСА. Вона надає технічну підтримку, спонзорує вишколи, навчальні та політологічні програми новим незалежним державам колишнього Совєтського Союзу, окрім балтійських. За два роки існування Фундація „Евразія" видала понад 25 млн. дол. понад 800 проєктам і заснувала шість бюр, включно з одним у Києві, щоб творити нові місцеві проєкти й оцінювати діяльність існуючих.

Попередній даток фондові від Фундації „Евразія" на 78,000 дол. допоміг Інститутові ім. Пилипа Орлика виконувати свою працю надавання вчасної та безсторонньої інформації в 1994-95 роках. Цей новий даток свідчить про важливість зусиль Фонду Україна-ЗСА та допоможе інститутові продовжувати свою діяльність та дальше поширити обсяг суспільних дебат в Україні.

Фонд Україна-ЗСА — некомерційна, недержавна організація, мета якої сприяти розвиткові демократичних процесів і ринкової економіки в Україні. За дальшими інформаціями слід звертатися до U.S.-Ukraine Foundation, 1511 K Street, NW, Suite 1100, Washing-ton, DC 20005 (tel.:202-347-4264, fax:202-347-4267, E-mail: ukraine@access. digex. net).